

Sygn. akt: III U 665/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 października 2016 r. w O.

sprawy z odwołania M. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o datę wypłaty dodatku

na skutek odwołania M. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 12.08.2016r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.08.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał M. O. począwszy od dnia 01.05.2016r. prawo do świadczenia pieniężnego z tytułu deportacji do pracy przymusowej na terytorium III Rzeszy.

M. O. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, w zakresie dotyczącym daty przyznania świadczenia. Wnosiła o jego przyznanie od dnia 24.02.2003r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania. Stwierdził bowiem, że M. O. złożyła wniosek o wypłatę świadczenia dnia 01.08.2016r. Natomiast w myśl art. 5 ust.2 ustawy z dnia 31.05.1996r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (tekst jedn. Dz.U. z 2014r.poz.1001) – wypłata świadczenia następuje za okres nie dłuższy niż 3 miesiące kalendarzowe poprzedzające miesiąc zgłoszenia wniosku. Dlatego zachodziły podstawy do wypłaty świadczenia jedynie od dnia 01.05.2016r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. O. (ur. (...)) od dnia 01.01.1984r. jest uprawniona do emerytury przyznanej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 23.01.1968r. powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Dnia 21.01.2003r. M. O. złożyła wniosek o doliczenie do stażu pracy okresu, gdy była wywieziona na roboty przymusowe do Niemiec. Do wniosku dołączyła pisemne zeznanie własne i świadków oraz zawiadomienie Fundacji (...) z dnia 24.10.2002r., z którego wynikało, że jest ona uprawniona do uzyskania świadczenia ze środków niemieckiej fundacji z tytułu prześladowań zaliczonych do kategorii III obejmującej pracowników przymusowych, deportowanych na teren III Rzeszy (k.101-105).

W odpowiedzi ZUS odmówił zaliczenia do stażu okresu od dnia 04.04.1942r. do dnia 01.05.1945r. (k.107). M. O. nie wniosła odwołania od tej decyzji.

Dnia 01.08.2016r. M. O. złożyła wniosek o przyznanie jej uprawnień do świadczenia pieniężnego z tytułu deportacji do pracy przymusowej. Do wniosku dołączyła decyzję Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z dnia 26.07.2016r. przyznającą jej uprawnienie do świadczenia pieniężnego przewidzianego w powoływanej ustawie z tytułu deportacji do pracy przymusowej (k.159-160).

Na skutek tego wniosku ZUS zaskarżoną decyzją przyznał M. O. prawo do świadczenia pieniężnego z tytułu deportacji do pracy przymusowej na terytorium III Rzeszy, począwszy od dnia 01.05.2016r.

Sąd zważył, co następuje:

Spór w niniejszej sprawie dotyczy jedynie daty przyznania świadczenia.

Odwołująca wnosi o przyznanie świadczenia począwszy od dnia 24.02.2003r. Wskazywała, że jest to data wydania ponownego zawiadomienia Fundacji (...).

Analiza akt rentowych wskazuje, że odwołująca złożyła do ZUS jedynie zawiadomienie Fundacji (...) z dnia 24.10.2002r. (k.105). Uczyniła to przy wniosku o doliczenie jej do stażu pracy okresu od dnia 04.04.1942r. do dnia 01.05.1945r., gdy była deportowana. Wobec powyższego jej wniosek dotyczył innego roszczenia, wynikającego z art.6 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016r., poz.887 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem – za okresy składkowe uważa się okresy pracy przymusowej wykonywanej na rzecz hitlerowskich Niemiec w okresie II wojny światowej. Ilość okresów składkowych rzutuje natomiast na wysokość emerytury (art.53 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Należy przy tym zwrócić uwagę, że M. O. nie odwołała się od tej decyzji.

M. O. domagała się zatem we wniosku z dnia 21.01.2003r. jedynie doliczenia tego okresu do swego stażu pracy. Nie składała wówczas wniosku o przyznanie jej świadczenia pieniężnego z tytułu pracy przymusowej. M. O. nie złożyła także do ZUS „ponownego zawiadomienia” Fundacji (...) z dnia 24.02.2003r., dołączonego do odwołania (k.4 a.s.). Brak jest zatem podstaw do uznania, że w dniu 24.02.2003r. złożyła do organu rentowego wniosek o wypłatę jej świadczenia pieniężnego w związku z pracą przymusową.

Tymczasem organ rentowy przyznaje świadczenia pieniężne jedynie na wniosek, co wynika wprost z treści art.5 ust.1 ustawy z dnia 31.05.1996r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Zgodnie z tym przepisem – świadczenie wypłaca właściwy organ emerytalno-rentowy, na wniosek osoby uprawnionej złożony w tym organie wraz z decyzją stwierdzającą uprawnienie do tego świadczenia.

Oznacza to zatem, że do wypłaty powoływanego świadczenia konieczne jest złożenie wniosku przez osobę zainteresowaną, a nadto konieczne jest złożenie decyzji stwierdzającej uprawnienie do tego świadczenia. Taką decyzję wydaje Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, co wynika z §2 ust.3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29.08.1996r. w sprawie trybu wypłacania świadczenia pieniężnego przysługującego osobom

deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz.U. z 1996r., Nr 107, poz.505). Organ rentowy nie jest uprawniony do samodzielnego ustalania okoliczności, o których mowa w decyzji Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych stwierdzającej uprawnienie do tego świadczenia (tak m.in. wyrok SN z dnia 07.10.2003r. II UK 59/03).

Taki wniosek wraz ze stosowną decyzją wydaną dopiero dnia 26.07.2016r. M. O. złożyła w dniu 01.08.2016r.

Zdaniem Sądu organ rentowy prawidłowo uznał, że świadczenie można wypłacić jedynie od dnia 01.05.2016r. Wynika to bowiem z brzmienia art.5 ust.2 ww. ustawy, który stanowi, że wypłata świadczenia następuje za okres nie dłuższy niż 3 miesiące kalendarzowe poprzedzające miesiąc zgłoszenia wniosku. Należy zwrócić uwagę, że jest to wyjątkowe rozwiązanie, gdyż z reguły organy rentowe wypłacają świadczenia od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek. W tym przypadku ustawodawca odstąpił od tej zasady. Zdaniem Sądu brak jest podstaw prawnych, aby wypłacić świadczenie pieniężne za okres wcześniejszy aniżeli wynika to z art.5 ust.2 ww. ustawy. Tym bardziej, że przed dniem 01.08.2016r. M. O. nie złożyła wniosku o przyznanie jej tego świadczenia.

Mając to na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.